



Коцкулич Т. Я.

кандидат економічних наук, доцент

Василів Ю. В.

студентка

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
м. Івано-Франківськ, Україна

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

В Україні розгляд питань калькування собівартості не знаходиться на відповідному рівні так як і облік витрат. Про те, розглянуто аспекти організації управлінського обліку витрат підприємства в Україні в працях таких авторів як: М.Чумаченко, І.Білоусової, Ф.Бутинця, В.Моссаковського, А.Яругової, О.Бородкіна, Л. Гнилицької, М.Кужельного, В.Сопко, Т.Сльозко.

Витрати виробництва - це поєднання основних засобів, сировини й матеріалів за допомогою праці робітників підприємства. Також вважається, що головним змістом управлінського обліку є облік витрат на виробництво.

На думку В. Палія, управлінський облік включає елементи бухгалтерського, статистичного та оперативного обліку, що підтверджує наявність набагато ширших можливостей досліджуваної системи [1]. М. Чумаченко також відносить до функцій управлінського обліку такі, як узагальнення нормативів і планування витрат, аналіз собівартості, врахування не фінансових показників, прийняття рішень, що доводить масштабність управлінського обліку порівняно з традиційним обліком [2].

Тобто, управлінський облік є чітким та якісним інструментом у ефективному проведенні господарської діяльності підприємства.

Витрати виробництва також вважаються об'єктом фінансового обліку. Різницею між фінансовим і управлінським обліком витрат виробництва є їхня мета. Метою для фінансового обліку є надання зовнішнім користувачам інформації про витрати обліку. Метою для управлінського обліку є внутрішнє надання інформації для підприємства, тобто для менеджерів, що надає їм можливість обґрунтовувати рішення щодо використання праці на підприємстві, тому управлінський облік витрат виробництва повинен бути оперативним і якнайдетальнішим.

Ще одною різницею між управлінським та фінансовим обліком витрат виробництва є класифікація витрат. В фінансовому обліку класифікуються витрати за Стандартами бухгалтерського обліку, а в управлінському обліку йдеться більш про творчий підхід до класифікації з метою прийняття управлінських рішень здебільшого оперативного характеру.

Але є і спільні риси між управлінським та фінансовим обліком – сума витрат виробництва є однаковою, незалежно за яким обліком витрати відображаються, також витрати відображаються за однаковими первинними документами.

Управлінський облік витрат виробництва в Україні не є достатньо розвинений. На нашу думку, це відбувається через відмову науковців та практиків ділити бухгалтерський облік на фінансовий та управлінський, також причиною є те, що більшість обліковців не мають достатньо знань про організацію управлінського обліку, так само, так як і у власників не має зацікавленості у впровадженні управлінського обліку на підприємстві тому, що це додаткові трудовозатрати та обмежена кількість фахівців в даній області.

Існують два підходи до визначення калькулювання собівартості продукції: виробничий та ринковий.



Суть виробничого підходу полягає в характеристиці витрат, які розподіляються на прямі та непрямі. За першим підходом по кожному виду продукції відбувається калькулювання витрат і контроль за ними. Ринковий підхід орієнтується застосовується при прийнятті управлінських рішень, які повинні концентрувати свою увагу на зміни зовнішнього середовища ринку. При поділі витрат на змінні та постійні велику увагу приділяють готовій продукції її обсягам та структурі [3].

Список використаних джерел

1. Палій В.Ф. Управленческий учет - новое прочтение внутривозвратного расчета / В.Ф.Палій // Бухгалтерський учет. - №17 - 2000. - с.58-62.
2. Чумаченко М. Управлінський облік в Україні / М.Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. - №6. - 2011 р. - с.43-47.
3. Белоусова І. Проблеми обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції промисловості / Ірина Белоусова, Микола Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009.- №4 . – С.3-10

Луқановська І. Р.

кандидат економічних наук, старший викладач,

Дендор О.В.

студент

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ВИДИ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

Одними із найбільш складних об'єктів бухгалтерського обліку як у вітчизняній, так і в міжнародній практиці є фінансові інструменти, які відіграють важливу роль у розвитку економіки країни в цілому та її економічних суб'єктів. Обсяг і складові фінансових інструментів визначаються економічною ситуацією в країні, а саме розмір дебіторської заборгованості, грошової маси, обсяг інвестицій у цінні папери тощо.

Як відомо, до числа фінансових інструментів відносяться різноманітні фінансові активи, складові власного капіталу й зобов'язання – це й фінансові інвестиції в акції, і придбані боргові цінні папери, і дебіторська заборгованість, і інструменти власного капіталу, і фінансові зобов'язання, і похідні фінансові інструменти тощо. Невипадково, що нормативне регулювання їх обліку і розкриття інформації у фінансовій звітності завжди викликало безліч питань як у теоретиків так і в практиків.

У вітчизняному науковому просторі категорії «фінансовий інструмент» через їх відносну малопоширеність приділяється порівняно небагато уваги. Деякі автори розглядають поняття «фінансові інструменти» в економічному плані, лише детально викладають суть цього поняття, інші - навпаки, охоплюють його дуже широко [1, с.102].

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» (далі П(С)БО 13) фінансовий інструмент – це контракт, який одночасно приводить до виникнення (збільшення) фінансового активу в одного підприємства і фінансового зобов'язання або інструменту капіталу іншого підприємства [4].

Фінансовий інструмент виступає саме тим елементом, через який і здійснюються операції купівлі-продажу на фінансовому ринку. За формою він може бути короткостроковим або довгостроковим засобом інвестування.